

Rekabet Kurumu Bakanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-040
Karar Sayısı : 25-18/445-208
Karar Tarihi : 09.05.2025

(Özelleştirme)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Cengiz ÇOLAK,
Rıdvan DURAN

B. RAPORTÖRLER : Dr. Mehmet YANIK, Fatma ABAZ, Ayşe CİRİT TEMEL, Berin GEZER ACAR

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** RHG Enertürk Enerji Üretim ve Ticaret AŞ'nin özelleştirme yolu ile devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından gönderilen ve Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 14.05.2024 tarih ve 51790 sayı ile intikal eden yazı ile RHG Enertürk Enerji Üretim ve Ticaret AŞ (RHG)'nin Hazine ve Maliye Bakanlığı mülkiyetinde bulunan %100 oranındaki payının, 7076 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun hükümleri kapsamında TMSF tarafından satışa sunulacağı belirtilerek, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2013/2 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (2013/2 sayılı Tebliğ) hükümleri uyarınca ön bildirimde bulunulmuştur.
- (3) Bu bildirim takiben hazırlanan Mesleki Daire Görüşü ve bu görüşe istinaden hazırlanan TMSF görüşü üzerine 04.06.2024 tarihli ve 24-24/580-M sayılı Kurul kararı ile söz konusu özelleştirme işlemine ilişkin Rekabet Kurulu'nun (Kurul) görüşü oluşturulmuştur.
- (4) Söz konusu ön bildirim takiben TMSF'nin Kurum kayıtlarına 24.04.2025 tarih ve 66928 sayı ile intikal eden yazısında; RHG ihalesinin 08.04.2025 tarihinde gerçekleştirildiği, en yüksek teklifi veren iki yatırımcının sırasıyla Mutlucan Şeker Üretim Gıda Sanayi ve Ticaret AŞ (MUTLUCAN) ve İz Akaryakıt AŞ (İZ) olduğu beyan edilmiş olup 2013/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca söz konusu teklif sahiplerine ilişkin bildirimler yapılmıştır.
- (5) **F. RAPORTÖR GÖRÜşÜ:** İlgili raporda, TMSF tarafından RHG'nin özelleştirilmesi amacıyla yapılan ihaleye ilişkin bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2013/2 sayılı Tebliğ uyarınca izne tabi olduğu, bununla birlikte bildirim kapsamındaki herhangi bir teklif sahibi tarafından yapılacak devralma işleminin; 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem niteliği

taşımadığı ve işleme teklif sahipleri açısından izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Özelleştirilen Teşebbüs: RHG

- (6) RHG, hidroelektrik ve rüzgâr enerji santralleri aracılığıyla enerji üretimi ve toptan satışı, elektrikli araç şarj istasyonları ve proje geliştirme ve teknik danışmanlık hizmeti alanlarında faaliyet göstermektedir. RHG tarafından; Amasya ilindeki Yaprak hidroelektrik santrali (Yaprak HES), Artvin ilinde yer alan Erenköy hidroelektrik santrali (Erenköy HES) ve Yayla hidroelektrik santrali (Yayla HES), Giresun ilinde bulunan Sümer hidroelektrik santrali (Sümer HES), Kastamonu ilinde bulunan Başak hidroelektrik santrali (Başak HES), Ordu ilinde bulunan Umut hidroelektrik santrali (Umut HES) ve Tokat ilinde bulunan Tuna hidroelektrik santrali (Tuna HES) ile İstanbul ilinde bulunan Çanta rüzgâr enerji santrali (Çanta RES) vasıtasıyla elektrik enerjisi üretimi yapılmaktadır.

G.2. Teklif Sahipleri

G.2.1. MUTLUCAN

- (7) En yüksek teklifi veren MUTLUCAN, Kahramanmaraş merkezli olup şeker pancarından kristal şeker üretimi ve satışı alanında faaliyet göstermektedir . Çevrim içi kaynaktan elde edilen bilgiye göre MUTLUCAN, beyaz kristal şeker, pancar küspesi ve melas ürünlerinin üretim ve satışını gerçekleştirmektedir . Ayrıca MUTLUCAN'ın, ekonomik bütünlüğünde yer alan Gün Güneş Enerjisi Üretim San. ve Tic. AŞ (GÜN GÜNEŞ) aracılığıyla elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile elektrik enerjisi toptan satışı alanlarında da faaliyeti bulunmaktadır. MUTLUCAN tarafından ilgili devralma işleminin ekonomik gerekçesi enerji sektöründe hidroelektrik santrali, rüzgâr enerjisi santrali ve şarj ağı istasyonu işletmeciliği alanlarında ticari faaliyet yürütmek olarak beyan edilmiştir.

G.2.2. İZ

- (8) En yüksek ikinci teklifi veren İZ, benzin, mazot, dizel, biodizel, LPG vb. motorlu kara taşıtı ve motosiklet yakıtının perakende ticareti alanında faaliyet göstermektedir. İZ tarafından işbu devralma işlemi ile amaçlananın enerji sektöründe hidroelektrik santrali, rüzgâr enerjisi santrali ve şarj ağı istasyonu işletmeciliği alanlarında ticari faaliyet yürütmek olduğu beyan edilmiştir.

G.3. DEĞERLENDİRME

- (9) 2013/2 sayılı Tebliğ'in 'Kapsam' başlıklı 2. maddesine göre bir teşebbüsün ortaklık paylarının ya da diğer hak ve araçların tümünün veya bir kısmının teşebbüsün üzerindeki kontrolü değiştirecek ya da karar organlarını etkileyecek şekilde yahut mal veya hizmet üretimine yönelik birimlerin özelleştirme yolu ile her türlü devri bu Tebliğ hükümlerine tabidir.
- (10) Hisseleri devre konu RHG'nin TMSF kontrolünde olması nedeniyle işlem 2013/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında bir "özelleştirme" işlemidir. Bu nedenle TMSF tarafından ön bildiri yapılan ve kayyumluk yetkisi TMSF'ye verilen RHG'nin satılması işleminin 2013/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında yer aldığı değerlendirilmektedir.
- (11) 2013/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesine göre; Tebliğ kapsamındaki özelleştirme yolu ile devralma işlemlerinde; özelleştirilecek teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine

yönelik birimin cirosunun 250 milyon Türk lirasını aşması halinde, ihale şartlarının kamuoyuna duyurulmasından önce, Kuruma ön bildirimde bulunulması gerekmektedir. Kuruma yapılan bildirim kapsamında RHG'nin cirosunun Tebliğ'de belirtilen ciro sınırlarını aşması sebebiyle işlemin ön bildirim tabi olduğu değerlendirilmiştir.

- (12) TMSF tarafından Kuruma intikal ettirilen ön bildirimle ilişkin olarak hazırlanan 2024-2-040/BN-01 sayılı Bilgi Notu, 04.06.2024 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 24-24/580-M sayılı karara bağlanmıştır. Kurul görüşünde;

- 2013/2 sayılı Tebliğ'de yer verilen ciro eşiğinin aşılması nedeniyle işlemin ön bildirim tabi olduğu,
- İşlem ile ilgili olarak bu aşamada herhangi bir ön koşul veya bir kısıt getirilmesine gerek olmadığı,
- Ancak alıcı adayları belli olduktan sonra devirlerle ilgili koşul ve yükümlülükler getirilebileceğinin veya devirlere izin verilmeyebileceğinin şartnamede yer almasının uygun olacağı

hususları yer almaktadır.

- (13) 2013/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde ise, Kuruma ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirme yolu ile gerçekleştirilen devralma işlemlerinin, hukuki geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda hâlihazırda TMSF uhdesinde bulunan RHG'nin özelleştirilmesi işleminin Kurulun iznine tabi olduğu görülmektedir.

- (14) 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca etkilenen pazarlar,

"Türkiye'de,

a) Taraflardan ikisinin veya daha fazlasının aynı ürün pazarında ticari faaliyette bulunduğu (yatay ilişki),

b) Taraflardan en az bir tanesinin bir diğerinin faaliyet gösterdiği herhangi bir ilgili pazarın alt veya üst pazarında ticari faaliyette bulunduğu (dikey ilişki), tüm ilgili ürün pazarlarından ve ilgili coğrafi pazarlardan oluşmaktadır."

şeklinde tanımlanmaktadır. Bu noktada tarafların Türkiye'deki faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey örtüşmenin bulunup bulunmadığının, örtüşme varsa söz konusu etkilenen pazarlarda oluşacak yoğunlaşmanın rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem niteliği taşıyıp taşımadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, ilgili devralmanın konusunu oluşturan ihale kapsamında teklif veren her bir muhtemel alıcı özelinde yapılacak olan değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir.

G.3.1. RHG'nin MUTLUCAN Tarafından Devralınması İşlemine İlişkin Değerlendirme

- (15) TMSF tarafından gönderilen yazıda, 08.04.2025 tarihinde gerçekleştirilen ihalede en yüksek teklifi veren ilk teşebbüsün MUTLUCAN olduğu ifade edilmiştir. Tarafların Türkiye'deki faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey örtüşmenin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi bakımından Türkiye'deki faaliyet alanlarına bakıldığında MUTLUCAN'ın, pancardan kristal şeker üretimi pazarında faaliyet göstermekte olduğu ve GÜN GÜNEŞ aracılığıyla elektrik enerjisi üretimi ve satışı ile elektrik enerjisi toptan satışı alanlarında da faaliyetinin olduğu görülmektedir.
- (16) Bu doğrultuda, RHG'nin ve MUTLUCAN'ın faaliyet alanları arasında 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca *"elektrik enerjisi üretimi ve satışı"* ile *"elektrik enerjisi toptan satışı"*

pazarları bakımından yatay; “*elektrik enerjisi üretimi ve satışı*” ile “*elektrikli araç şarj ağı işletmeciliği*” pazarları bakımından dikey örtüşmenin bulunduğu anlaşılmaktadır.

- (17) Bu kapsamda yatay örtüşmenin gerçekleştiği “*elektrik enerjisi üretimi ve satışı*” pazarında faaliyet gösteren RHG’nin 2024 yılına ilişkin kurulu güç bazında pazar payının %(.....), üretim bazında pazar payının %(.....) ve aynı yılda MUTLUCAN’ın GÜN GÜNEŞ aracılığıyla elde ettiği kurulu güç bazında pazar payının %(.....), üretim bazında pazar payı ise henüz bilinmemekle birlikte önceki yıllarda gerçekleşen pazar payları da dikkate alındığında pazar payının tahmini olarak %(.....) civarında olabileceği göz önünde bulundurulduğunda, devralma işlemi sonrasında MUTLUCAN’ın GÜN GÜNEŞ aracılığıyla elde ettiği pazar payının kurulu güç bazında %0,29 ve üretim bazında ise tahmini olarak %(.....) seviyesinde kalacağı görülmektedir. Bu doğrultuda, pazardaki yoğunlaşma artışının her durumda ihmal edilebilir bir düzeyde sınırlı kalacağı değerlendirilmektedir.
- (18) Bunun yanı sıra, diğer bir yatay örtüşmenin gerçekleştiği “*elektrik enerjisi toptan satışı*” pazarı bakımından RHG’nin 2024 yılına ilişkin satış miktarı bazında pazar payının %(.....) ve MUTLUCAN’ın GÜN GÜNEŞ aracılığıyla elde ettiği satış miktarı bazında pazar payının %(.....) olduğu göz önünde bulundurulduğunda devralma işlemi sonrasında MUTLUCAN’ın pazar payının toplam %(.....) seviyesinde kalacağı görülmektedir. İlâveten söz konusu pazarda faaliyet gösteren çok sayıda rakip teşebbüs bulunmaktadır. Nitekim 2023 yılı itibarıyla elektrik enerjisi toptan satışı pazarında satış miktarı bazında; sırasıyla Eren Enerji Elektrik Üretim AŞ’nin, İskenderun Enerji Üretim ve Tic. AŞ’nin, Emba Elektrik Üretim AŞ’nin ve Çelikler Elektrik AŞ’nin 2023 yılı itibarıyla satış miktarı bazında pazar payları %(.....), %(.....), %(.....) ve %(.....) olarak gerçekleşmiştir.
- (19) Dosya konusu işlem bakımından tarafların faaliyetleri arasında yatay örtüşmenin bulunduğu “*elektrik enerjisi üretimi ve satışı*” ve “*elektrik enerjisi toptan satışı*” pazarlarında faaliyet gösteren çok sayıda teşebbüsün bulunduğu, işlem sonucunda söz konusu pazarlarda tarafların toplam pazar payının oldukça düşük seviyede kalacağı gözetildiğinde, bildirim konusu işlemin “*elektrik enerjisi üretimi ve satışı*” ile “*elektrik enerjisi toptan satışı*” pazarlarında rekabetçi bir endişe oluşturmayacağı ve piyasada etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir nitelik taşımayacağı sonucuna ulaşılmıştır.
- (20) Ayrıca, dikey örtüşmenin bulunduğu “*elektrikli araç şarj ağı işletmeciliği*” pazarı bakımından RHG’nin elektrikli araç şarj ağı işletmeciliği pazarında 2024 yılında elde etmiş olduğu pazar payının %(.....) olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte pazarda faaliyet gösteren çok sayıda rakip teşebbüs bulunmaktadır. Nitekim 2023 yılı itibarıyla elektrikli araç şarj ağı işletmeciliği pazarında satış miktarı bazında; ZES Dijital Ticaret AŞ’nin %(.....), Eşarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri AŞ %(.....), Voltrun Enerji AŞ %(.....), Trugo Akıllı Şarj Çözümleri San. ve Tic. AŞ’nin %(.....), EVS Elektrikli Vasıta Sistemleri AŞ’nin %(.....) olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu bağlamda, bahse konu işlem bakımından tarafların faaliyetleri arasında dikey ilişkinin olduğu “*elektrikli araç şarj ağı işletmeciliği*” pazarında çok sayıda oyuncunun varlığı, bu anlamda pazarın parçalı bir yapı arz ettiği, ayrıca elektrik enerjisi sektörünün regülasyona tabi olduğu, MUTLUCAN’ın GÜN GÜNEŞ aracılığıyla elde ettiği “*elektrik enerjisi üretimi ve satışı*” ve “*elektrik enerjisi toptan satışı*” pazarlarındaki payları ile RHG’nin “*elektrikli araç şarj ağı işletmeciliği*” pazarındaki pazar payının ihmal edilebilir seviyede olduğu hususları dikkate alındığında dikey ilişkinin herhangi bir rekabetçi endişeye mahal vermeyeceği değerlendirilmektedir.

G.3.2. RHG'nin İZ Tarafından Devralınması İşlemine İlişkin Değerlendirme

- (21) TMSF tarafından gönderilen yazıda, 08.04.2025 tarihinde gerçekleştirilen ihalede en yüksek teklifi veren ikinci teşebbüsün İZ olduğu ifade edilmiştir. Tarafların Türkiye'deki faaliyetleri arasında yatay ve/veya dikey örtüşmenin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi bakımından İZ'in Türkiye'deki faaliyet alanlarına bakıldığında, belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda benzin, mazot, dizel, biodizel, LPG vb. motorlu kara taşıtı ve motosiklet yakıtının perakende ticareti alanında faaliyetinin bulunduğu görülmektedir.
- (22) Yukarıda verilen bilgiler ışığında, RHG'nin ve İZ'in faaliyet alanları arasında 2010/4 sayılı Tebliğ uyarınca herhangi bir yatay veya dikey örtüşme bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi halinde 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.
- (23) Yukarıda açıklanan hususlar çerçevesinde, anılan teklif sahibi bakımından gerçekleştirilecek devralma işleminin, başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir nitelik taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

RHG Enertürk Enerji Üretim ve Ticaret AŞ'nin özelleştirme yolu ile devralınması işlemine ilişkin olarak;

- Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2013/2 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" uyarınca izne tabi olduğuna,
- Bununla birlikte bildirim kapsamındaki herhangi bir teklif sahibi tarafından yapılacak devralma işleminin; 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem niteliği taşımadığına ve işleme teklif sahipleri açısından izin verilmesinde sakınca bulunmadığına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.